

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΑΘΗΝΑΪΚΩΝ ΠΡΟΑΞΕΙΩΝ

ΤΟ ΝΕΟ ΦΑΛΗΡΟ ΚΑΙ ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΟΥ

Πώς σιγά—σιγά τὸ Ν. Φάληρο γίνθηκε θερινὸ κέντρο. Οἱ κωμικὶ ἀγῶνες τῆς Σιδηροδρομικῆς Ἐταιρείας. Ὁ Τράγος καὶ ὁ θρικράβης του. Ἡ «οἰκία Κεχαγιῶ» ὅπου περθεύοντο ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος Α΄. Τὸ ξύλινο θεατράκι καὶ ἡ μικρὴ, ἀλλὰ θερμῶς ἱστορικῶν του. Ἐνῆς κορυφῆς ποὺ τελειώνει σὲ τραγικὴ μονομαχία. Ἡ δίκαιη πρῆμα Μαργεῖλλα Ζέμπριτς καὶ ὁ Ἕλλην τενορέας Ἀποστόλου. Τὰ πεντάριχα μπουκετάκια τῶν θαυμαστῶν, κ.τ.λ.

Ὁ Νεὸ Φάληρο ἄρχισε νὰ γίνετα θερινὸ κέντρο λίγα χρόνια μετὰ τὴν κατασκευή τοῦ σιδηροδρομοῦ Ἀθηνῶν-Πειραιῶς. Στὴν ἀρχὴ ὅμως τὸ πρῶτα παρουσιάζονταν πολλές δυσκολίες. Οἱ Ἀθηναῖοι δὲν μπορούσαν νὰ συνήθισαν τὴν παρὰ αὐτῆ, ἡ ὁποία δὲν εἶχε τίποτε ποὺ νὰ τραβῆ τὸν κόσμο. Τέλος βρέθηκε ὁ τρόπος: Διαργανώθηκαν ἀγῶνες διασκεδαστικοί, με ποικίλο πρόγραμμα: Π. γ. ἀνθρώποι ἔτρεχαν με τὰ πόδια τους κλεισμένα μέσα σὲ σακιά, ἄλλοι ἐπαρκαλοῦσαν πάνω σὲ φηλιά κάρτια, ἄλλοι διαγωνίζονταν στὸ ὄραγμα μιᾶς σημαίας ἀπὸ τὸ κοντάρι ἑνὸς πλοίου ποῦταν ἀνεμωμένο με ξίγη κ.τ.λ. κ.τ.λ. Στούς νικητῆς τῶν ἀγῶνων αὐτῶν, ἡ Ἐταιρεία τοῦ Σιδηροδρομοῦ ἔδινε διάφορα δῶρα, καὶ μὴ μάλιστα ἐλάτεις ἐνδοξοῦσθαι θύρα. Τὴ γύρω, πάλιν, ἐκταίονταν προτεχνήματα καὶ ἡ ἔορτὴ ἐτελείονε με ζωηρὰ χαρακτηρισμὰ καὶ ἠχοκραγίας. Αὐτῆς ἠτήρησαν ἡ πρῶτες Φαληρικῆς συγκροτήσεις.

Ἀλλὰ τί ἀγῶνες ἦταν ἐκεῖνοι τοῦ Νέου Φαλήρου! Οἱ μόνοι ποὺ λάβαναν μέρος σ' αὐτοὺς ἦσαν οἱ βαρβαρικοὶ καὶ τὰ χαμένα τοῦ Ἡερισμοῦ καὶ τοῦ Φαλήρου. Ὁ ἀθλητισμὸς ἦταν ἀγνωστός ἀρετὴ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη. Ἐκεῖνοι ποὺ κατόρθωνε τὸ δυσκολώτατο ἀγώνισμα ν' ἀρπάξῃ τὴν κοκκινὴ σημαίονα ἀπὸ τὴν ἀσπὴ τοῦ τοικιοποῦ ἐνῆς μαρῶδ καλοῦ, ἔπαινε βραβεῖο ἕνα χρυσὸ ρολογι. Τὴν πρώτη φορά νικητῆς βῆκε ἕνας ἀλλοθῆς ὄνοματι... Τράγος! Ἡ ἐφημερίδες τῆς ἐποχῆς τὸν περιγράφον ἔτσι:

«Κόκκινα μαλλιά, πρόσωπον ομοιάζον ὡς αἰγῶν πρόδικος καὶ πόδες ἀνευ δονημάτων. Ὁ θορίαβος τοῦ ἐπιλεγμένου Τραγοῦ ὑπῆρξε μοναδικός. Ἐξήλθε τῆς θαλάσσης αἰών μικρῶν ἐρυθρῶν σημαίων καὶ ὑπὸ τους ἦχος τοῦ Ἔθνικοῦ Ὑμνου. Ἐπειτα τοῦ ἐκρέμασαν εἰς τὸν λαμὸν τὸ χρυσοῦν ὠρολόγιον, ἔθεσαν ἐπὶ κεφαλῆς τὴν ἀρχιστρα καὶ περιέγαγον αὐτὸν τοῖς καθ' ὄλον τὸ μήκος τῆς παραλίας. Ὁ ποῖα ἠχοκραγία καὶ ἐπενεργημὰ!... Οὐτε ὅταν ἐπίστρεφεν ἐκ Θεσσαλίας ὁ Τελεσίταρος (ὁ περίφημος σημαιοφόρος τῶν Ἀθηναϊκῶν διαδηλώσεων) παρετήρηθαι τοιοῦτος ἐνθουσιασμός.»

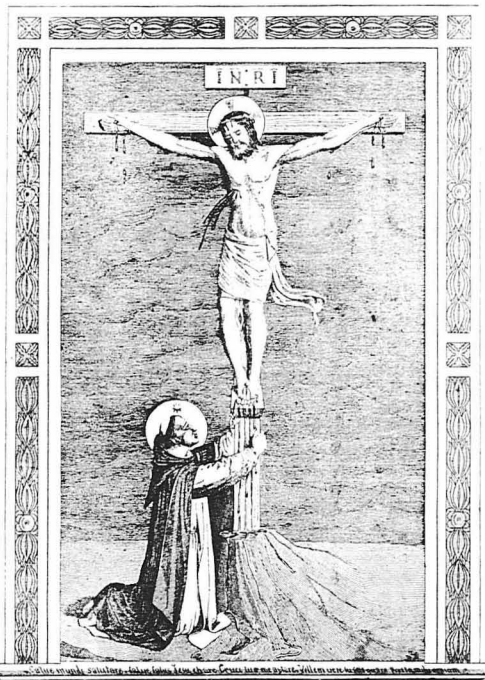
Ὁ νικητῆς Τράγος, Ζυπλότορος, ἀλλὰ περιήγανος γιὰ τὸ θορίαβὸ του, ἐπερῆνε νὰ τελειώσῃ τὸ πανηγύρι αὐτὸ, γιὰ νὰ μεταβῆλ σὲ φηλιά τὸ πῶντιμο βραβεῖο, χωρὶς νὰ καταλαβαῖν ὅτι ἐχρησίμευε ὡς ζωντανὴ ορεκλίμα γιὰ τὴ Φαληρικὴ ἐπιχειρησὴ τῆς σιδηροδρομικῆς Ἐταιρείας.

Οἱ ἀγῶνες αὐτοὶ ἐπαναλαμβάνονταν κάθε Κυριακῆ καὶ ἔβαιναν ὅστε νὰ δημογραφηθῆ ἡ πῶντὴ κίνησις πρὸς τὴν παραλία τοῦ Ν. Φαλήρου.

Τότε χριστιανὰ καὶ ἡ πρῶτες δύο βίλλες, τοῦ Κεχαγιῶ καὶ τοῦ Γιαννουλάτου. Στὴν πρώτη παρεθύρισε καὶ ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος, στὰ 1878. Ἦταν ἡ ἐποχὴ τοῦ Ροσοπορευτικοῦ Ποιήμου, καὶ οἱ ἀντιδυναστικοὶ ἰσχυρίζοντο διὸ ὁ Βασιλεὺς ἐμπόδιζε τὴν Ἑλλάδα νὰ μῆνι στὸν πόλεμο. Ὁ «Ρωπαγαζὸς» καὶ ἡ «Νέες Ἰδέες» τοῦ Ἀριστείδη Οἰκονομοῦ ἐπρωτοστατοῦσαν στὴν πολεμικὴ αὐτῆ. Ὁ Κλεάνθης Τριανταφύλλου ἐδημοσίευσε ποιήματα καὶ σάτιρες ἀντιβασιλικῆς. Ἐνα ποιήμα τὸ ἀρχίσε ἔτσι:

Μικρὸ-μικρὸ κ' ἀνοσταξοῦ σὲ πῆραε ἀκόμα
Μὲ τί λαχτάρα, τί χαρὸν, ἔ Βασιλῆά, θυμάσαι ;

Ἀπὸ γαλέτα καραβιῶν σοῦ μῆριζε τὸ στόμα,
Ποῖος νὰ σοῦ τὸ ἔλεγε πὸς τώρα θὰ κοιμάσαι
Ἀπὸ κοκέτα ναυτικῆ σ' ὀλόχρυσο κορβετῆ ;
Καὶ ὁ πορτιῆς ἐτελείονε με τὸν ἔξῃς ἔπαινον γιὰ τὸν παρεθύρισθ τοῦ Γεωργίου Α΄ στὴ βίλλα Κεχαγιῶ:
Τὸ εἰχνης ἐξω, Βασιλῆά, καὶ δὲν πληρώνεις
(νοῖκι!

Ὁ Ἐσταυρωμένος καὶ ὁ Ἅγιος Δομένικος (Τοῦ Φρᾶ Ἀντζέλιο)

Κατόπιν τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ποιήματος αὐτοῦ ὁ Κλεάνθης Τριανταφύλλου παρεθύρισε σὲ δὲν ἐπὶ ἐξουσίαι τοῦ Βασιλέως, ἀλλὰ χωρὶς νὰ τιμωρηθῆ.

Μὲ τὸν καιρὸ χριστιανὰ στὸ Ν. Φάληρο α' ἄλλα σπῖτια, κ' ἔπειτα ἕνα θερινὸ θέατρο. Τότε τὸ τραῖνο σταματοῦσε μαρὰν ἀπὸ τὴν παραλία, κοντὰ τὸ Μνημεῖο Καραϊσκάκη. Ὁ κόσμος ἔβαινε ὀλοῦληρη πορεία γιὰ νὰ φτάσῃ στὸ θέατρο. Ἐκεῖ καὶ ἐπικρατοῦσε σύγχυσις. Καθίσματα ἀνοδημαμένα δὲν ἴσθηχαν, καὶ ὅσοις ἐπυρολόβαινε ἔβαινε θέσι. Κ' ἔβλεπε κοπεῖς τοὺς ἀνοδηλοῦσας νὰ τρέχον σὶν μανιστοὶ γιὰ νὰ προλάβουν καὶ νὰ δέσουν τὸ μαντήλι τους σ' ἕνα κἀθισμα, σημειῶν ὅτι ἔβαν δικαιοῦνα κατοχῆς. Ἄλλοι ὅμως, πῆ σθεῖονοι τὸ δικαιοῦνι τους, ἔβαιναν τὰ μαντήλια κ' ἔτσι γίνονταν διάφοροι καγωῦδες. Μπασιῶνα σπρώνονταν, βρασιῆς δισταυρόντο καὶ ἡ πλατεία τοῦ θεάτρον παρῖστανε πεδῖον μάχης. Σὲ μιὰ τέτοια σμῆλοχῆ δύο θεατὰ ἔβησαν τὰ μάτια τους. Ἐξ ἀφορμῆς τοῦ θεάτρον Φαλήρου ἔβαινε ἐπίσης καὶ μιὰ μονομαχία με θέμα τὸν ἀξιωματικὸ Σοφριανὸ, φονεψθέντα ἀπὸ τὸ Μανιάτζη.

Ἡ ἴδρσις τοῦ πρώτου προχείου θεάτρον στὴ Φαληρικῆ παραλία ἐσημείωσε ἐποχὴ στὰ θεατρικὰ μαζ χρονιά. Οἱ πρῶτοι θέατροι ποὺ ἔπαιζαν ἐκεῖ ἦσαν Ἰταλικοὶ. Οἱ Ἀθηναῖοι ἀγαποῦσαν τότε ἱερωθολοκῆ τὴν Ἰταλικὴ μουσικὴ καὶ ὁ κόσμος ἔτρεχε ἀφόδῳ στὸ Φαληρικὸ θέατρο, ἀφοῦ μάλιστα ἦταν καὶ φθηνότατο. Σ' αὐτὸ ἐταγοῦθησαν καὶ πρῆμες ποὺ μαρῶν ἔβαιναν διάσημες, ὅπως π. γ. ἡ Μαργεῖλλα Ζέμπριτς, ποὺ ἀντιτελεῖ ἀνορθῶς τὴν ἐποχὴ ποὺ τὸ ἄστρο τῆς Ἀδελφίνης Πάτρη ἀρχίσε νὰ κατεβῆναι στὴ δόξα του.

Ἡ Μαργεῖλλα Ζέμπριτς, ἰδιώτης ἀρχότερα γὰ τὴ ζωὴ ποὺ πέραςε στὸ Ν. Φάληρο, ἔλεγε:

—«Ἄχ, πόσο νοσταλγοὶ τὴν ξόνην ἐκείνην παρῶνα, ὅπου ἄρχισε τὸ καλλιτεχνικὸ στάδιό μου!»

Μιὰ βραδιὰ, ποὺ θὰ ἐλαίξετο ἀπὸ τὸ θέατρο τοῦ Φαλήρου ἡ «Νόμος», ἡ Μαργεῖλλα ἐνοιαξέτο νὰ βῆλ στὴ σκηνή, ὅταν ἔβηνα ἀντήρησαν πιστολισοὶ καὶ θορίαβος στὴν πλατεία. Τὸ πλῆθος ἦταν ἀνάστατο. Οἱ θεατὰ ἔβησαν τὰ μερῖτα τῶν καθισμάτων γιὰ νὰ τὰ μεταχειρισθῶν ὡς ἄλλα ἀμύνῃς ἢ ἐπιθέσεως. Τὶ συνέβαινε ὅμως ;... Ὅπως ἔβαινε κατόπιν γνωστόν, ἀφορμῆ τῆς φασαρίας αὐτῆς ἦσαν τὰ μαντήλια ποὺ ἔδειναν οἱ θεατὰ σὶν καθίσματα τοῦ θεάτρον, γιὰ νὰ μὴ καθῆσθαι ἄλλος σ' αὐτὰ καὶ χάσουν τὴ θέσι τους. Καὶ ἡ ἀστυνομία κατόρθωσε, βέβαια, νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν τάξῃ τῆ βραδία, νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν τάξῃ τῆ βραδία αὐτῆ, ἀλλὰ ἐν τῷ μεταξύ μιὰ σφαιρα εἶχε χτυπήσει ἕναν ποῖτη Ἀναγνωσταρῶν ὀνομαζόμενον καὶ τὸ εἶχε βγάλεῖ τὸ ἕνα τὸν μάτι !...

Ἐστεῖ ἀπὸ λίγες μέρες —ἔξ ἀφορμῆς τῆς σμῆλοχῆς αὐτῆς— ἔβαινε καὶ ἡ φωνικὴ μονομαχία Σοφριανοῦ-Μανιάτζη.

Ὅπως αὐτῆς τῆς λεπτομέρειος τῆς διηγοῦντε ὡς τὰ γερῶματῆ τῆς ἰδιώτη καλλιτέχης Ζέμπριτς, ἡ ὁποία σὶν κληνημένες χῆνες ἀτ' τὸ φόβο τους, καὶ ἀντὶ τῆς μουσικῆς τοῦ Βελλίνη, ἴσθην, κοπετοὶ καὶ βρασιῆς ἐγνεύοντὰ τὸ θέατρο. Ὁ πανικόδ ἰσθῆξε τρομακτικῶς, καὶ οἱ θεατὰ ἐσταλαπατιόταν γιὰ νὰ φθῶν καὶ νὰ σωθῶν.

Αὐτὸ ἰσθῆξε τὸ ντυσιμῶσιμα τῆς Μαργεῖλλας Ζέμπριτς στὸ ξύλινο θέατρο τοῦ Ν. Φαλήρου.

Ἡ ἀμοιβὴ τῆς Ἰταλίδος καλλιτέχιδος τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἦταν ἀσήμηνη. Ἐν τούτοις, οἱ Ἀθηναῖοι θαυμαστὰ τῆς ἐγνεύαν τὴ σκηνὴ καὶ ἀποκετάμα γυσεμῶν... πεντάριχα πρὸς χάριν τῆς !... Ἐστεῖ ἀπὸ λίγα χρόνια, ἡ Μαργεῖλλα Ζέμπριτς, μεγάλη καὶ ἐνδοξῆ παιδ, θυμότανε με στοργῆ πάντοτε τὸ μικρὸ καὶ φτωχικὸ Ἑλληνικὸ θέατρο, τὰ πεντάριχα μπουκετάκια, καὶ φοιτοῦ-

σε ἄν ἀλλοτρώδενοντα ἀκόμα στὸ Νέο Φάληρο οἱ θεαταὶ!...

Ἡ ἀρχαία αὐτὴ περίοδος τοῦ Φαληρικοῦ θεάτρου δὲν ἐξορίστηκε ποτὲ. Τὰ καθήκοντα πέραν ἀφ' ἑαυτοῦ καὶ ἡ σικελικὴ ἑταιρεία. Τότε μὲ περισσότερη ἀνεση καὶ χωρίς κίνδυνον ἠμπούσε κανεὶς νὰ παρακολοῦθῃ τὴν «Ἑπιτομήν» καὶ τὸν «Ροῦί—Μιλίε» καὶ νὰ διασκεδάσῃ με τοὺς ἀθηναϊκοὺς ἔρωτες μερικῶν «Ἀθηναίων» ποὺ στήν κορφά τ' αὐτῶν ἔξαναίχθη φωτιά τὰ μάτια τὸν ὁρατὸν τεχνόν τῶν Ἰταλιῶν μελοδράματων. Οἱ αὐτοὶ ἐκείνοι ἔρωτες γιὰ πόλιν καὶ γὰρ ἀποτελοῦσαν θέμα γενικῆς συζητήσεως στὰ Ἀθηναῖα σαλόνια. Ἦσαν σιωπηρὰ φλέσι, τελομένηα μπροστὰ σὲ ὅλον τὸν κόσμον, ὁ ὁποῖος ἐξεραροῦτοσε τοὺς ξένους τεχνούς, ὅταν δηρῶσαν τὸ τῆρ τὸν ματιῶν του πρὸς τὴς ἐρωτόληπτες Ἀθῆνας χωριεῖς!...

Ἀπὸ τοὺς Ἑλληνας τεχνούς, ὁ Κομητικὸς ἐντετακτοτάτος πρῶτος στὸ θεατρεῖον τοῦ Νέου Φαλήρου, Ἄφροδ δε ἔτραγουδοῦσε ἀρετὰ χροῖνα στὴν Ἑλλάδα, πῆρε κατόπιν στὸ Παρίσι, ὅπου ἐργαστοτάθῃ ὡς μουσικοδιδάσκαλος.

Στὸ ἴδιον αὐτὸ θεατρεῖον ἔκαμε τὴν πρῶτὴ του ἐμφάνισι καὶ ὁ μετέπειτα διακερτῆς τεχνός Ἀποστόλου, σὲ μιὰ ἐπιρροητικὴ παραστάσει τῆς πρώτης Μπαρτάρλι τοῦ μεγάλου θιάσου Λίντι. Ἡ πρῶτὴ αὐτῆ εμφάνισις τοῦ Ἑλλῆνος τεχνού ἔγινε ἀφορμὴ γιὰ δημοσιορηθῆ κατόπιν τὸ πρῶτο Ἑλληνικὸ Μελοδράμα, τὸ ὁποῖο ἀνέθεσε καὶ τὸν «Ἑπιρροῖ» τοῦ Σύνδα. Τὸ Ἑλληνικὸ Μελοδράμα ἔχε πολλὰ προλήπτες, τὴς ὁποῖες κατέστη καὶ ὁ Ἀποστόλου, κατεδιδου- νάσας μὲ τὸ θῆμα στὴν Ἀνατολὴ καὶ στὴ Ρωσία.

Στὴν Ὀδησσὸ τέλος, οἱ Ἑλλη- νες τῆς παροχίας τὸν ἀπεθῆσαν καὶ τοὺ ἔδωσαν τὰ μέσα γιὰ πῆλ στο Μόσκο νὰ σπουδάσῃ συστηματικῶς, κοντὰ στὸ μουσικὸν Ὁμότι, Ἔτσι, ὕστερ' ἀπὸ μερικὰ χροῖνα, ὁ Ἑλλῆν τεχνός ἐτραγουδοῦσε στὸ «Φρανκ», στὸ βασιλεῖο ἐκείνου θεά- τρου τῆς Βενετίας καὶ ἐξεραροῦτοσε μ' ἐνδοουσιασμό.

Ἔτσι τὸ πρῶτὸ θεατρεῖον τοῦ Νέου Φαλήρου ἰσχυρῶς ἡ φωνά, ὅ- που ἀλλοῦσαν γιὰ πρῶτὴ φορὰ τὰ φρερά τοὺς διάφοροι, ἐνδοῦ ἀγο- ρεῖα, καλλιτέχναι τοῦ τραγουδοῦ καὶ μεταξὺ αὐτῶν ὁ Ἀποστόλου, ὁ ἀείμανος μὲγαλ Ἑλλῆν τεχνός.

ΕΥΘΥΜΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Μεταξὺ νεανῶνων.

— Ἀχ, Γιούργου μου, τὸ ταξεῖδι τὸν γάμον μας ἦταν θεῖο!...

— Ναί, ἀγάπη μου, δίνο ἔχεις.

— Μονάχα ἓνα πράγμα μὲ στε- νοχορεῖ. Ὅτι δὲν θὰ μοῦ δοθῇ ἴσο εὐνοχία γιὰ τὸ ξαναγαῖο!

Οἱ φίλοι μου ἰσχυρέτες.

— Μὲ τὴν βρομάδα ἡ μὲ τὸ μῆνα πληρώνετε τοὺς ἰσχυρέτες σας!

— Ὅχι δά! Δὲν μένον τόσο πολὺ. Τοὺς πληρώνω μὲ... τὴν ἡ- μέρα!...

Κυρία.— Ποῦ εἶνε τὸ φηρὸ ποὺ περίσσεψε ἀπὸ χιτῆς, Μαρία;

Μήπως τὸ ἔφαγε ὁ ἀραβονομιστικὸς σου;

Ἐπιρροῖ.— Προσέχτε, σὰς παρακαλῶ, κυρία. Ἐγὼ ποτε μὴ δὲν συνηθίζω νὰ δίνο στὸν ἀραβονομιστικὸν μου μπαγατίκια φα- γητά!

Στὸ δεκαστήριον.

Ὁ δεκαστήρις.— Εἶνε παντριμενός ἢ ἐλευθερός;

Ὁ μάρις.— Γιατὶ φωτιάτε, κόρη δεκαστῆ; Μή- πως ἔχετε κομμὰ κόρη τῆς παντριεῖς;

— Λαῖον, ποῖ ἀπὸ τὴς κόρες μου σὰς ἀρέσει πε- ρισσότερο, κόρη;

— Εἶμαι καταγορημένως καὶ ἀπὸ τὴς τρεῖς, ἀλλὰ δὲν θέλω νὰ σὰς... τὴς σερήσου, κυρία μου!

□ □ □ ΕΞΗ ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΑ □ □ □

Ἔ, Γλυκὺ μου Ἔαρ!...

ΑΠ' ΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

ΤΑ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ἐνα ἀνεκδοτο τοῦ δευκοῦ τῆς Ἀγγουλέμης. Πῶς ἐκουρευε- ταν ὁ βασιλεὺς Ἀρχέλαιος. Ὁ Καίσαρ περὶ τοῦ θανάτου. Ὁ ἐπαρχιωτῆς πρεσβύτερος καὶ ὁ Μαζέριμ. Ἡ μαρκησία ντε λά Μπὼμ καὶ ὁ Λουδοβίκος ΙΔ'. Μία ἔξυμνη ἀπάντησι. Τὸ ἐλάττωμα τοῦ Κοντραί. Ἐπανὸν ντε καουζῆ, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Ὁ δοῦξ τῆς Ἀγγουλέμης ἄκουσε μιὰ νύχτα θορυβὸ κάτο ἀπ' τὸ μέγαρό του καὶ ἀνοῖξε τὸ παράθυρο γιὰ νὰ ἰδῇ τί συμβαίνει.

— Πιρραῖά! τοῦ φώναξεν μερικὰ ἰπτεῖς ποὺ περνοῦσαν ἀπὸ κάτου.

— Ποῦ; φώτισε ὁ δοῦξ.

— Στὴ γειτονιὰ ταβέρνα!

— Δὲν εἶνε τίποτε!... Μὴ φοβάστε!... Τὸ κρασί ποὺ πονεῖται αὐτὸς ὁ ἀρτεῖος, δὲν διαφέρει ἀπ' τὸ νερὸ καὶ θὰ μποροῦν νὰ τὴ σῶσουν! ἀ- πάντως ὁ δοῦξ καὶ ξαναῖλισσε ἦπα- ρα—ἦπαρ τὸ παράθυρό του.

Κάποιος κοινός, ὀνομαστός γιὰ τὴν πολυλογία του, πῆρε μιὰ μέρα νὰ κοίμηθῃ τὸ βασιλεῖα Ἀρχέλαιου καὶ τοῦ εἶπε :

— Κοιρεῖτο κατὰ διαφόρους τρέ- πως, Μεγαλειότατε. Ἐσὰς πῶς θέλε- τε νὰ σὰς κοιμήρω;

— Σοβαρῶντα! ἀποκριθῆκε ὁ Ἀρ- χέλαιος.

Τὴν παραινὴν τῆς δολοφονίας τοῦ Καίσαρος, ὁ Μάρκος Λέπιδος τοῦ πα- οῦθεσε γένιμα, στὸ ὅπου ἐκάθησαν καὶ διάφοροι ἄλλοι Ρωμαῖοι ἀρχόντες. Στὸ τέλος τοῦ κρητοῦ ἄρχισαν νὰ συζητοῦν γιὰ διάφορα ζητήματα. Τότε κάποιος ἀπ' τοὺς συνδιατηρούας φώτισε :

— Ποῦ; λέτε ναίνα, ὁ καλύτερος θάνατος;

— Ἐκείνος ποὺ δὲν τὸν περιέ- νουμε! ἀποκριθῆκε ὁ Καίσαρ, σὺν νὰ περιμένετε τὸν δικὸ του.

Κάποιος Γάλλος ἐπαρχιωτῆς ποιη- τῆς ἔγραψε κάποτε μιὰ ὄδη πρὸς τὸν βασιλεῖα, τὴν ὁποία ἔπιχε στὸν ποιη- τὴ Μαζέριμ γιὰ νὰ τοῦ τὴ διορθώσῃ.

Ὅταν ἐπισκέφθηκε καὶ πάλι τὸν Μαζέριμ γιὰ νὰ τὴν πῶν πῶν, ὁ ὀ- νομαστὸς ποιητῆς τοῦ τὴν ἔδωσε, λέ- γοντας πῶς μονάχα ἔχεις λέξει εἶχε προσέβει στὴν ὄδη του, πράγμα ποὺ ἐξαγορεύσει πρὸς τὸν ποιητῆ.

Ὅταν ὅμως ἀπομακρυνθῆκε καὶ ἄ- νοῖξε τὰ χειρόγραφα γιὰ νὰ δῇ τὴς διορθώσεις, διάβασε κάτου ἀπ' τὸν τί- τλο τῆς ὄδης του τὴν ἔξῃς τρομερῆ φράσι :

«Πρὸς τὸν βασιλεῖα... γιὰ νὰ βουλώσῃ καμιά τρυπημένη καρδέλα!»

Ὁ Φρειδερίκος Β' τῆς Πρωσίας, θέλωντας νὰ φανερώσῃ τὴν ἐπιρροὴ τῆς Γαλλίας σ' αὐτῆς τὴς ἄλλες χώρες, ἔλεγε :

— Ἄν εἶχα τὴν τιμὴ νὰ κυβερνοῦ τὴ Γαλλία, οὔτε μιὰ κανονὰ δὲν θὰ οργνῶταν σ' αὐτὴ τὴν Εὐρώπῃ, χωρὶς τὴν ἀδοῖά μου!...

Ἡ μαρκησία ντε λά Μπὼμ παρουσιάστηκε μιὰ μέρα στὸν Λου- δοβίκο ΙΔ' καὶ τοῦ σύστησε τὸ γιῶ τῆς, ὁ ὁποῖος ἦταν τότε μό- λος δεκαεπτά ἐτῶν, καὶ τὸν ὁποῖο παρακαλοῦσε νὰ προσλάβῃ ὡς ὑ- πεκαστὴ του.

Ὁ βασιλεὺς ὅμως ἀνῆλθῆκε καὶ ἔφαγε ὅς πρόμασι τὸ ὅτι ὁ νέος δὲν ἦταν ἀκόμα ὁμοιος γιὰ τέτοια ἀξιώματα.

— Μεγαλειότατε, ἀποκριθῆκε τότε ἔξυποτάτα ἡ μαρ- κησία, δὲν πρέπει νὰ κωμωδίζετε τὸ γιῶ μου γιὰ ἓνα σφάλμα ποὺ δὲν εἶνε δικὸ του καὶ ποὺ προσπαθεῖ καθημε- ρινῶς νὰ τὸ διορθώσῃ!

Ἐπ' τῆς ἐποχῆς τῆς ἀντιβασιλείας στὴ Γαλλία, κά- ποιος ἰστορικός, ὀνομαστὸς Κοινεργιά, τιμωροῦταν καὶ ἐργα- τικώτατος, εἶχε τὸ ἐλάττωμα νὰ πῆν. Μιὰ μέρα ὁ Κοιν- εργιά φιλωνόνησε μὲ τὸν γερῶν δοῦκα ντε Νοδῆ, ὁ ὁποῖος ἔλειπε ἀπὸ τὸν θάτο, τοῦ εἶπε μὲ ἀπότομο ὄρος :

— Κόρη ὑπομῆξ, μηρῖστε κρασί!

— Πιθάνον, κόρη συνάδελφε, ἀποκριθῆκε μ' ἐτοιμώ- τητα ὁ Κοινεργιά, ἀλλὰ καὶ σὲς μηρῖστε... ξινιά!

